TEFSİR

AİHL/11. SINIF

Ünite : 5. ÖRNEK METİNLERLE KUR'AN TEFSİRİ

2. Arapça Tefsir Metinleri

2.2. Kâfirûn Suresi

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

2. Arapça Tefsir Metinleri

2.2. Kâfirûn Suresi

KÂFİRÛN SURESİ

- Mekke döneminde inmiştir. Altı âyettir. "**Kâfirûn**", inkârcılar demektir.
- Mushaftaki sıralamada yüz dokuzuncu, iniş sırasına göre on sekizinci sûredir.
- Sûrede Hz. Peygamber'in inkârcılarla şirk ve sapkınlıkta birleşemeyeceği kesin bir üslûpla ifade edilmekte ve inancın şirkten uzak tutulması istenmektedir.

- Müfessirler bu sûrenin faziletiyle ilgili olarak Hz. Peygamber'in, "***Kul hüvellahu ehad Kur'an'ın üçte birine denktir, Kul yâ eyyühel-kâfirûn ise dörtte birine denktir" buyurduğunu; Sahâbe'den birine, "Uyumak üzere yatağına yattığında Kul yâ eyyuhel-kâfirûn sûresini oku; bunu okursan şirk inancına sapmaktan korunursun"*** dediğini naklederler.

(İbn Kesîr, VIII, 526; Şevkânî, V, 597-598).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا
أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla

1. De ki: "Ey Kâfirler!"
2. "Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk etmem."
3. "Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz."
4. "Ben sizin kulluk ettiklerinize kulluk edecek değilim."
5. "Siz de benim kulluk ettiğime kulluk edecek değilsiniz."
6. "Sizin dininiz size, benim dinim de banadır."

ZEMAHŞERÎ الزمخشري

Ebü'l-Kāsım Mahmûd b. Ömer b. Muhammed el-Hârizmî ez-Zemahşerî
(ö. 538/1144)

- ✓ 467 (1075) tarihinde Hârizm bölgesinde, Türkmenistan'ın Zemahşer kasabasında doğmuştur.
- ✓ Büyük bir dilci, edebiyatçı, kelâmcı ve müfessirdir. Mekke'de uzun süre ikamet ettiği için Cârullah lakabı verilerek "**Cârullah Zemahşerî**" adıyla meşhur olmuş, ayrıca kendisine "**Fahr-ı Harezm**" ünvanı da verilmiştir

- ✓ Zemahşerî, el-Keşşâf adlı tefsiri yanında Arap dili ve edebiyatına dair çalışmaları ile tanınan çok yönlü bir alimdir. Mu'tezile mezhebine mensuptur.
- ✓ el-Keşşâf dirâyet tefsiri alanında eşsiz kabul edilen bir eserdir.

Keşşâf'da, belâğat yönünden 'Kur'ân'ın mucizelerini ortaya koymaya çalışmıştır. Bu yönüyle kendinden sonra gelen bütün tefsirciler ondan yararlanmışlar ve "el-Keşşâf" tefsiri Ümmü't-tefâsîr yani tefsirlerin anası ya da ana tefsir olarak kabul edilmiştir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

﴿ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ۝١ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۝٢ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝٣ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ۝٤ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝٥ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝٦ ﴾

مكية ، وهي ست آيات ، ويقال لها ولسورة الإخلاص المقشقشتان ، أي المبرئتان من النفاق . المخاطبون كفرة مخصوصون ، قد علم الله منهم أنهم لا يؤمنون . روي أنّ رهطاً من قريش قالوا : يا محمد ، هلم فاتبع ديننا ونتبع دينك : تعبد آلهتنا سنة ونعبد إلهك سنة ، فقال : {معاذ الله أن أشرك بالله غيره } ، فقالوا : فاستلم بعض آلهتنا نصدقك ونعبد إلهك ، فنزلت ؛ فغدا إلى المسجد الحرام وفيه الملأ من قريش ، فقام على رؤوسهم فقرأها عليهم ، فأيسوا .

{ لاَ أَعْبُدُ } أريدت به العبادة فيما يستقبل ؛ لأنّ {لا} لا تدخل إلاّ على مضارع في معنى الاستقبال ، كما أن {ما} لا تدخل إلاّ على مضارع في معنى الحال ، ألا ترى أن {لن} تأكيد فيما تنفيه {لا} . وقال الخليل في {لن} : إنّ أصله {لا أن } ، والمعنى : لا أفعل في المستقبل ما تطلبونه مني من عبادة آلهتكم ، ولا أنتم فاعلون فيه ما أطلب منكم من عبادة إلهي .{ وَلَا اَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ } أي : وما كنت قطّ عابداً فيما سلف ما عبدتم فيه . يعني : لم تعهد مني عبادة صنم في الجاهلية ، فكيف ترجى مني في الإسلام .

{ وَلاَ اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا اَعْبُدُ } أي : وما عبدتم في وقت ما أنا على عبادته .

فإن قلت : فهلا قيل : ما عبدت ، كما قيل : ما عبدتم ؟ قلت : لأنهم كانوا يعبدون الأصنام قبل المبعث ، وهو لم يكن يعبد الله تعالى في ذلك الوقت . فإن قلت : فلم جاء على {ما } دون {من } ؟ قلت : لأن المراد الصفة ، كأنه قال : لا أعبد الباطل ، ولا تعبدون الحق . وقيل : إن {ما } مصدرية ، أي : لا أعبد عبادتكم ، ولا تعبدون عبادتى .

{ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِىَ دِينِ } لكم شرككم ، ولي توحيدي . والمعنى : أني نبىّ مبعوث إليكم لأدعوكم إلى الحق والنجاة ، فإذا لم تقبلوا مني ولم تتبعوني ، فدعونى كفافاً ولا تدعوني إلى الشرك .

عن رسول الله صلى الله عليه وسلم : { مَنْ قَرَأَ (سُورَةَ الْكَافِرُونَ) فَكَأَنَّمَا قَرَأَ رُبُعَ الْقُرْآنِ ، وتباعدت منه مردة الشياطين ، وبرئ من الشرك ، ويعافى من الفزع الأكبر } .

- Dil üstadı, edebiyatçı, kelamcı ve aynı zamanda müfessir olan Zemahşerî'nin dev eseri el-Keşşâf, tefsir tarihinde önemli bir yer tutan, hakkında yüzlerce şerh yazılan kaynak bir eserdir.

- Ağırlıklı olarak dirâyet metoduyla yazılmıştır.

- Çok ince tahlillerle kelimelerin ihtiva ettiği mecazi mânalar keşfedilmeye çalışılır. Bununla birlikte nüzûl sebepleri üzerinde durulurken hem hadislere hem sahâbe sözlerine başvurulur.

- Zemahşerî kitabını iki yılda tamamlamasını, otuz yılda yapılabilecek işleri iki yılda gerçekleştiren Hz. Ebû Bekir'in başarılı hizmetlerine benzeterek bunun Kâbe'nin feyziyle mümkün olduğunu söyler.

NELER ÖĞRENDİK?

2. Arapça Tefsir Metinleri
2.2. Kâfirûn Suresi

Hazırlayan: Hilal DEMİR